

Spis treści:

Słowo wstępne.....	2
Pierwsze nabory za nami.....	2
Uczmy się od najlepszych.....	4
Centrum Wywiadu.....	5
Najczęściej popełniane błędy	8
Jak dobrze napisać wniosek i pomyślnie zrealizować projekt?.....	9
Reasumując.....	9

Słowo wstępne

Przed Państwem pierwszy numer tzw. DOBRYCH PRAKTYK, które stanowią podsumowanie pierwszych naborów wniosków w ramach działań *Małe Projekty, Tworzenie i rozwój Mikroprzedsiębiorstw, Odnowa i rozwój wsi* Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, przeprowadzonych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”. W niniejszej publikacji chcemy Państwu zaprezentować rezultaty pierwszego konkursu, a także wskazać jakich błędów należy unikać podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie. Przedstawiamy Państwu również opinie ekspertów, z którymi przeprowadzono rozmowy na temat w/w konkursów.

Mamy nadzieję, że publikacja ta będzie stanowić źródło cennych wskazówek dla potencjalnych Beneficjentów. Życzymy przyjemnej lektury.

Pierwsze nabory za nami

Nabór wniosków w ramach działania *Małe projekty* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, był pierwszym konkursem ogłoszonym przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”. Podczas naboru, trwającego od 12 maja 2010r. do 10 czerwca 2010r., wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie. Wszystkie one zostały pozytywnie ocenione przez Radę pod względem zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju i rekomendowane do dofinansowania.

Wnioski te opiewały na kwotę dofinansowania niespełna 429 tys. zł, podczas gdy alokacja w tym konkursie wynosiła ponad 637 tys. zł.

Prym wśród Wnioskodawców wiodły organizacje pozarządowe, do których należała prawie połowa zgłoszonych wniosków, a następnie Wnioskodawcy reprezentujący sektor publiczny, osoby fizyczne i kościoły.

Większość wniosków złożona została przez przedstawicieli z gminy Pszczyzna, w dalszej kolejności z gminy Pawłowice, Suszec, Goczałkowice i Kobiór. Z gminy Miedźna nie wpłynął żaden wniosek.

Dużym ułatwieniem dla potencjalnych Beneficjentów były szkolenia, na których można było zdobyć wiedzę niezbędną do tego, by ubiegać się o wsparcie w tym konkursie. Szkolenia podzielone zostały na trzy cykle – pierwszy obejmował spotkania informacyjne, na których przedstawiono podstawowe informacje na temat funkcjonowania Stowarzyszenia oraz programu Leader. Kolejne spotkania miały charakter warsztatowy - uczestnicy zdobywali praktyczną wiedzę dot. pisania wniosków i kompletowania niezbędnych załączników. Ostatni cykl szkoleń miał formę szkoleń połączonych z konsultacjami z ekspertem, na których można było przeanalizować swoje wnioski pod okiem fachowca i uzupełnić wiedzę zdobytą na poprzednich szkoleniach.

Biorąc pod uwagę, iż był to pierwszy nabór ogłoszony przez Stowarzyszenie LGD „Ziemia Pszczyńska”, które praktycznie jest na początku swojej działalności, nabór wniosków w ramach tzw. *Małych projektów* można ocenić pozytywnie.

Z kolei jeśli chodzi o kolejne konkursy ogłoszone w ramach działania „Tworzenie i rozwój Mikroprzedsiębiorstw” oraz „Odnowa i rozwój wsi” to wspomnieć możemy, że nabór wniosków zakończył się 21.09.2010r. zaś Posiedzenie Rady przed nami.

Zatem na tym etapie możemy powiedzieć, że w ramach pierwszego konkursu wpłynęły 4 wnioski na kwotę dofinansowania mieszczącą się w ramach limitu środków, zaś w ramach drugiego wpłynęło dziewięć wniosków, których kwota dofinansowania przewyższa kwotę środków, które na ten konkurs zaplanowało Stowarzyszenie. O wynikach konkursy poinformujemy naszych czytelników, odbiorców naszych wieści na łamach kolejnego pisma, które ukaże się końcem roku.

Od Idei do Nadziei

Szkolenia- tak się wszystko zaczyna.

Uczmy się od najlepszych

Zakończyliśmy pierwsze konkursy, które cieszył się dosyć dużym zainteresowaniem. Rada naszego Stowarzyszenia oceniając poszczególne wnioski stworzyła listę rankingową, za pomocą której wyłoniono najlepsze pomysły do realizacji.

Projekt, który uzyskał największą liczbę punktów w ramach konkursu „Małe Projekty” powstał w Stowarzyszeniu Kulturalno-Społecznym Karola Miarki w Pielgrzymowicach. Organizacja ta ubiega się o dofinansowanie imprezy cyklicznej, bo ósmej już Biesiady Kultury Śląskiej w Pielgrzymowicach. Dla oceniających projekt jest to również informacja ważna – czy planowane wydarzenie będzie jednostkowe, czy jest ono już wpisane w kalendarz imprez kulturalnych danej społeczności.

Organizator biesiady zaplanował udział 180 mieszkańców z terenów dla których opracowana jest Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Ziemia Pszczyńska”. Jest więc to projekt skierowany dla mieszkańców całego powiatu pszczyńskiego, co jest również ważne przy ocenie, ponieważ swoim zakresem obejmuje nie tylko jedno sołectwo czy gminę.

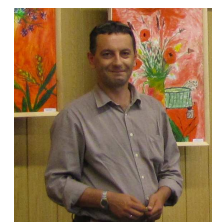
Ważnym elementem przy opisie wniosku jest cel projektu oraz jego innowacyjność. W tym projekcie organizator bardzo mocno podkreśla, iż biesiady są elementem kultury śląskiej wywodzące się ze staropolskich zwyczajów szlacheckich. Na Górnym Śląsku imprezy zostały przejmowane przez górników, którzy chętnie do dnia dzisiejszego organizują tzw. *gwarki*. Głównymi celami realizacji projektu według Wnioskodawcy jest integracja mieszkańców poprzez wspólny śpiew, mowę śląską oraz kuchnię i zabawę. Podtrzymywanie tradycji wspólnych spotkań przy muzyce to kolejny argument dla oceniającego.

W projektach ważne jest również wykazanie partnerstwa. Zawsze wniosek będzie wyżej oceniony, jeśli zrealizujemy go wspólnie z kilkoma nawet organizacjami. Stowarzyszenie z Pielgrzymowic zaangażuje w pracę nad pomysłem Ochotniczą Straż Pożarną, która pomoże w organizacji, Urząd Gminy Pawłowice, który wspomże w promocji projektu, Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowicach, który pomoże merytorycznie w realizacji i kilka jeszcze innych instytucji, które wezmą udział w promocji, zamieszczą u siebie informację, rozkolportują ulotki, afisze, program.

Istotna jest również w *Małych Projektach* wielkość dofinansowania. Mimo, iż Beneficjent może ubiegać się o kwotę do 25 tys. zł, to preferowane są wnioski wykazujące potrzebę dofinansowania do 10 tys. zł. Organizator stara się o pomoc finansową w wysokości 9.300 zł, co stanowi 68% wartości całego projektu.

Centrum wywiadu

Rozmowa z Panem **Jarosławem Niemczykiem**, który do grudnia 2009 obejmował stanowisko kierownika biura LGD „Ziemia Bielska”, a obecnie jest właścicielem firmy świadczącej usługi doradcze w zakresie pozyskiwania i zarządzania projektami współfinansowanymi z UE.

Jako ekspert, uczestniczył w posiedzeniach Rady Stowarzyszenia LGD „Ziemia Pszczyńska”, pomagając sprawnie przeprowadzić wybór operacji z zakresu tzw. *Małych projektów*.

Jak ocenia Pan poziom wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach naboru na tzw. *Małe projekty*, ogłoszonego przez Stowarzyszenie LGD „Ziemia Pszczyńska”?

W ramach tego konkursu wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie, podobna liczba wniosków złożona została w sąsiednich Lokalnych Grupach Działania. Poziom wniosków był bardzo wyrównany – przy maksymalnej liczbie punktów 16, najwyżej oceniony wniosek otrzymał 15 punktów, a ostatni z listy rankingowej 10,2. Tak więc jakość projektów oceniam wysoko, tym bardziej, że był to pierwszy nabór! Warto zwrócić uwagę, że nawet według nowego rozporządzenia, wprowadzającego minimalne kryteria punktowe, wszystkie te wnioski uzyskałyby ocenę pozytywną.

Chcąc ułatwić potencjalnym wnioskodawcom aplikowanie o środki w ramach tego konkursu, zorganizowane zostały trzy cykle szkoleń – informacyjne, warsztatowe i konsultacyjne. Jakie dodatkowe działania mogłyby ułatwić Wnioskodawcom sięgnięcie po te środki w kolejnych naborach?

Ułatwienie dla potencjalnych Wnioskodawców mogą stanowić spotkania z Beneficjentami, którzy otrzymali dofinansowanie. Ponadto na stronie internetowej Stowarzyszenia można umieścić tzw. mapę projektów, zawierającą informacje kto i gdzie jaki zrealizował projekt. W działania informacyjno-promocyjne zaangażować można również inne podmioty np. organizacje pozarządowe – formalne i nieformalne, czy też sołtysów, a także księży. Informacje o naborach warto również umieszczać w instytucjach publicznych takich jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa czy też Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, co może mieć istotne znaczenie zwłaszcza jeśli chodzi o nabory dotyczące działania „*Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*” oraz „*Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*”.

Jakie - Pana zdaniem - były najczęściej popełniane błędy przez Wnioskodawców?

Z punktu widzenia Lokalnej Grupy Działania i jej części oceny, wnioski były przygotowane bardzo profesjonalnie i tym samym uzyskały wysokie oceny Rady. Natomiast z punktu widzenia oceny Urzędu Marszałkowskiego, to się dopiero okaże – obecnie wnioski są w trakcie weryfikacji. Na szczęście Beneficjenci będą mieli możliwość skorygowania swoich wniosków i uzupełnienia dokumentacji dwukrotnie na wezwanie Urzędu Marszałkowskiego, jeśli zajdzie taka potrzeba. Najczęstsze błędy dotyczyły części finansowej projektu np. wyliczenia wkładu własnego niefinansowego, a także wypełnienia samego wniosku wraz z załącznikami zgodnie z instrukcją.

Na co osoby ubiegające się o dofinansowanie powinny zwrócić szczególną uwagę podczas przygotowywania wniosków?

Przede wszystkim należy zapoznać się z wymogami formalnymi, obowiązującymi w danym naborze i uważnie czytać wszelką dokumentację i instrukcje. Najlepiej działać według schematu: pomysł-projekt-wniosek, czyli najpierw wiedzieć co chcemy zrobić, określić podstawowe założenia i ogólny zarys projektu, a następnie przystąpić do opracowywania wniosku. Kiedy mamy pomysł, należy zwrócić uwagę z jakiego Działania możemy skorzystać i czy jesteśmy uprawnieni do ubiegania się o dofinansowanie. Trzeba sobie odpowiedzieć na pytania: co? gdzie? jak chcemy zrobić? jakie środki są nam potrzebne do realizacji projektu? I wreszcie trzeba wziąć pod uwagę założenia Lokalnej Strategii Rozwoju, zgodnie z którą nasz wniosek będzie oceniany przez Radę oraz zapisy rozporządzenia dot. wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, zgodnie z którą ocenę będzie przeprowadzał Urząd Marszałkowski. Projekt musi być spójny i skuteczny. Ważne jest, aby mieć czas na przygotowanie techniczne wniosku – nie należy zostawiać tego na ostatnią chwilę!

Co - według Pana - stanowi największą barierę dla potencjalnych Beneficjentów?

Jest ich sporo... Pierwszą z nich jest fakt, że mimo, iż celem LEADERA jest budowanie kapitału społecznego, nie wszyscy są uprawnieni do składania wniosków np. Koło Gospodyń Wiejskich, jako organizacja niezarejestrowana, nie może składać wniosków, ale osoba fizyczna, będąca przedstawicielem organizacji, już tak. Dużym problemem dla Wnioskodawców jest również konieczność wniesienia wkładu własnego (w przypadku *Małych projektów* jest to 30%). Ponadto wnioski są dość skomplikowane, a wypełnianie ich w programie Excel również przysparza Wnioskodawcom duże trudności. Wydatki związane z przygotowaniem wniosków i załączników nie są kwalifikowane, a więc chcąc zlecić ich opracowanie podmiotom zewnętrznym, nie otrzymamy refundacji kosztów z tym związanych.

Trudności pojawiają się także przy samej realizacji projektu, a zaliczkę można otrzymać jedynie w wysokości 20% kosztów kwalifikowanych.

Dziękuję za rozmowę.

Wywiad z panem Grzegorzem Molą – przewodniczącym Rady LGD

Od urodzenia jest związany z Goczałkowicami i ziemią pszczyńską. Jest absolwentem Politechniki Śląskiej. Ukończył studia podyplomowe z zakresu przedsiębiorczości, zarządzania, matematyki, zarządzania bhp. Pracując w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli na stanowisku kierownika warsztatów szkolnych uczestniczy w wielu projektach mających na celu doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne, a także organizuje staże zagraniczne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli.

Hobby- tenis, narty, wędkarstwo i .....prowadzenie ogrodnictwa.

Rada LGD jest po pierwszym konkursie, z jakimi problemami Państwo się zetknęli przy ocenianiu wniosków?

Pierwsza ocena wniosków przez Radę przebiegła bardzo sprawnie. Przyczyniło się do tego doświadczenie członków Rady z zakresu pozyskiwania funduszy europejskich, możliwość wcześniejszej oceny wniosków przy pomocy aplikacji korzystając z Internetu, praca biura stowarzyszenia, współpraca członków Rady.

Członkami Rady są specjaliści oraz wójtowie lub ich zastępcy, czy trudno kierować takim gronem?

Dotychczasowe posiedzenia Rady przebiegały niezwykle konstruktywnie - każdy członek Rady dzielił się swoim doświadczeniem, w celu ułatwienia a także dokonania rzetelnej oceny wniosków. Są to osobowości, które zbierają się w jednym celu – aby dobrze wykonać swoje trudne zadanie. Bo ocena wniosków wcale nie jest łatwa. Trzeba powiedzieć, iż mimo dużego doświadczenia członków Rady, każde posiedzenie jest okazją do nabycia nowych umiejętności i wiedzy.

Przed przystąpieniem do oceny Rada uczestniczyła w kilku szkoleniach. Jak je pan ocenia, czy były pomocne?

Szkolenia rady z pewnością były bardzo przydatne - umożliwiły sprawne korzystanie z aplikacji internetowej oraz dzięki temu uniknęliśmy możliwości popełnienia błędu przy ocenie wniosków. Była to okazja również do lepszego poznania członków Rady i naszej integracji. Podobnym celom poświęcone będzie kolejne szkolenie Rady przed

oceną wniosków w ramach konkursów Odnowa Rozwój Wsi oraz Rozwój Mikroprzedsiębiorstw.

Jakie rady dałby Pan przyszłym beneficjentom składającym wniosek?

Na pewno złożenie wniosku niesie pewne trudności, ale perspektywa zdobycia funduszy jest wystarczającą rekompensatą za włożoną pracę – naprawdę warto. Każdy beneficjent, jeśli tylko zechce, może skorzystać z odpowiednich szkoleń i warsztatów prowadzonych przez ekspertów, których zatrudnia Stowarzyszenie. To daje duże szanse na uniknięcie błędów i poprawne wypełnienie wniosku. Z pewnością trzeba zapoznać się Lokalną Strategią Rozwoju – tam są zapisane wszelkie wytyczne dotyczące punktacji, którą będzie później stosować Rada. Warto więc poświęcić kilka chwil na ten dokument.

Dziękuję za rozmowę

Najczęściej popełniane błędy

zbyt późne przygotowywanie dokumentacji

nieznajomość obowiązujących przepisów i instrukcji

niepoprawnie przygotowany wniosek:

- brak odpowiednich załączników
- formularz wniosku wypełniony niezgodnie z instrukcją
- nierealne wartości założone w projekcie
- złe określenie horyzontu czasowego
- niepoprawnie opracowany budżet projektu
- błędna analiza otoczenia
- niesprecyzowane cele, założenia oraz działania podejmowane w ramach projektu

Odrzucenie wniosku podczas oceny/realizacja projektu niezgodna z wszystkimi założeniami projektu

utrata dofinansowania/części dofinansowania

Jak dobrze napisać wniosek i pomyślnie zrealizować projekt?

- określ dokładnie cele i założenia swojego projektu
- zapoznaj się z obowiązującymi przepisami i instrukcjami
- śledź strony internetowe instytucji wdrażających, gdzie znajdują się wszystkie niezbędne informacje dla Beneficjentów
- korzystaj z organizowanych szkoleń i konsultacji z ekspertem
- określ realne założenia dla swojego przedsięwzięcia
- wytypuj koordynatora projektu, który będzie nadzorował realizację projektu
- korzystaj z doświadczenia Beneficjentów, którzy zrealizowali już swoje projekty

Reasumując...

Przed nami kolejne Posiedzenia Rady, które pozwolą wyłonić kolejnych wnioskodawców, kolejne operacje rekomendowane do dofinansowania...

Przed nami kolejny i ostatni w 2010 roku nabór wniosków w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”...

Przed nami kolejne działania, które oczywiście będziemy Państwu na bieżąco relacjonować...